

19.2.2016

עיתון 22

כלניות

מילים: נתן אלטרמן
לחן: משה וילנסקי

הערב בא, שקיעה בהר יוקדת

אני חולמת ורואות עיני:
הגייאה נערה קטנה יורדת
ובאש כלניות לוהט הגיא.

את הפרחים לצרור היא תלקט לה
ובשבילים המתכסים בטל
אל אמא היא נחפזת וקוראת לה:
הביטי מה הבאתי לך בסל!

כלניות, כלניות,
כלניות אדמדמות אדמוניות
כלניות, כלניות,
כלניות מטוללות חינניות.

שקיעות בהר תבערנה ותדעכנה
אבל כלניות תמיד תפרחנה
סופות לרוב תהמנה ותסערנה
אבל כלניות תמיד תבערנה

כלניות, כלניות...

משנכנס אדר...

שחיה
בחלח"צ!

יום האישה

ביום שני, כז' אדר א'

7.3.2016

נשות המושבים

מוזמנות לחגוג אתנו

ביום האישה

במופע מיוחד

ובפינוקים טעימים!

עדלאידעת חלח"צ

ביום שישי 25.3.2016, טו אדר ב' תשע"ו,

תצא העדלאידע מרחבת המועדון בחרב-לאת

בשעה 11:00 (נא לדייק)

בואו שמחים ומחופשים!

ילדים... הורים... וסבים...

מחרב-לאת נמשיך לרחבת בית העם בחיבת-ציון,

אל ההפנינג המסורתי

מופעים, הפתעות ודוכנים!

משפחה מתאורחת

מלכה וולדק (זאב) לבקוביץ

מלכה נולדה בפולין בינואר 1947. גם וולדק נולד בפולין בינואר 1947, חמישה ימים אחריה.

מלכה עלתה לישראל עם בני משפחתה בשנת 1950 הם הגיעו על סיפון האנייה "ארצה".

גם וולדק ומשפחתו עלו לישראל באותו התאריך על אותה אניה.

משפחתה של מלכה העברה למעברה בשכונת ברנדיס בחדרה ומשם כעבור זמן לא ארוך עברו לגור באהל בחרב לאת ואחר כך לצריף.

גם משפחתו של וולדק עברה את אותו תהליך בדיוק.

מלכה הלכה לגן בכפר הרא"ה – וולדק גם.

ואולי שם הכל התחיל (ראו בצילום)

יום אחד הלכתי לביתם של וולדק ומלכה לראיין אותם לעיתון. וולדק היה בעבודה ומלכה קיבלה את פני. די מהר הבנתי שלפני ספור תמונה ורומנטי כאחד. צירוף המקרים והפרטים הזעים נראו לי כבדיה. לרגע ניסיתי לברר אם אולי היה קשר בין הורי המשפחות ואין כאן מקריות אבל מסתבר שהדמיון עולה על כל מציאות. מלכה המשיכה בספור המשפחתי ואני רשמתי. בדרך הביתה כבר בער בי הרצון האדיר לפגוש את וולדק ולבדוק האם התשובות של וולדק יהיו זהות לאלו של מלכה? האם תיאום כזה, הוא מושלם?

לא התעצלתי, הרמתי טלפון וקבענו פגישה נוספת והפעם עם וולדק.

הכנתי לזוג שאלות כמו במשחקי חברה: איזה צבע בן הזוג אוהב? על איזה טיול היה חולם? מתי הבינו שהם לא סתם חברים אלא זוג? וכו'

מה הייתה התוצאה? רב התשובות לא תאמו. לשאלה, מי הזמר האהוב על כל אחד מכם? כאן הייתה אחידות, היה קונצנזוס – שניהם אמרו "אלביס"

אבל כשהגעתי לשאלות על החיים האמיתיים ספרו לי שניהם ספור אחד, חם ומרגש על שתי משפחות, על זוגיות, על הורים לבנות ועל נכדים – ספור על משפחה מלוכדת.

מלכה וולדק גדלו בחרב לאת וכמו שאר הילדים בגילם, למדו בכפר הראה והלכו לתנועת הנוער בני עקיבא. השכבה החברתית הייתה משותפת לילדי כפר הראה, חיבת ציון וחרב לאת. הם היו קבוצה מאוד גדולה ומלוכדת. את המסיבות היו מקיימים במועדון ורוקדים ריקודים סלונים. בגיל מסויים הצטרפו כמיטב המסורת ללימודי החלילית אצל יוסף פרידמן ז"ל מחיבת ציון, שהיה המורה המיתולוגי שנים רבות. כשכל ילד היה צריך לבחור בכלי נגינה נוסף בחרה מלכה, ביחד עם חברתה חיה מוקובוצקי (אייכנר) להמשיך ולנגן במנדולינה. וולדק החל ללמוד מלודיקה (כלי נשיפה עם קלידי פסנתר) בחדרה אצל המורה גרוניך. (אבא של שלמה גרוניך). קצת קשה לדמיין את וולדק מנגן, אבל מספרים שדווקא הוא התמיד יותר מהבנות.

הילדים בחרב לאת עבדו במשק החקלאי עם ההורים, זה היה טבוע בסדר היום ומוכן מאליו, הם אספו ביצים, טיפלו בגן הירק, העבירו אפרוחים ועוד. מלבד החקלאות היה במושב בית מלאכה משותף למשפחות קובלסקי (ההורים של עליזה רוזן) ולבקוביץ. אבות המשפחה היו חייטים עוד בפולין ובחרב לאת היו תופרים בין היתר מדים לצה"ל. בבתי ההורים דיברו פולנית וכשלא רצו שהילדים יבינו דיברו יידיש. אט אט הפכה היידיש ליותר פופולארית והילדים רכשו שפה זו שמילותיה נכללו בדיבור היומיומי גם ברחוב עד שנות השמונים.

בתקופת התיכון נפרד וולדק לראשונה מחיי בכפר, הוריו רשמו אותו לישיבת סיטריין, פנימיה ליד חיפה, שם למד תיכון מקצועי עד שנשבר וחזר הביתה. מלכה למדה בחדרה בבית ספר תיכון עם הדגשים על לימודי שפות, מזכירות ואדמיניסטרציה.

לצבא התגייסו באותה תקופה ומלכה השתחררה כחצי שנה לפני וולדק.

להורים היה ברור שהזוג מתחתן וביזמת הדוד הממולח של מלכה, יששכר(שוכר) התלכדו ההורים מכל צד, כדי לקנות להם את המשק בכפר שהוצע למכירה. מלכה גרה בתקופה זו בקרית אונו ועבדה בתל אביב בחברת הצילום וההפקות "דלתא". היא רצתה שהם יעברו לגור במרכז ואולי יגשימו חלום אחר שהיה להם ויקנו מניה ב"אגד".

וולדק נעמד על שתי רגליים אחוריות ו...ו...ו...מלכה חזרה בה

שנים רבות עסקו בני המשפחה בגידול עופות לבשר ולביצים, וולדק עסק בחקלאות ובמסחר חקלאי כשלושים שנה. היכולת להתפרנס מחקלאות פחתה וחקלאים רבים נאלצו למצוא מקורות פרנסה אלטרנטיביים. וולדק החל לעבוד כנהג וכיום עובד כנהג עצמאי בחברת חשמל. מלכה עובדת במזכירות חרב לאת משנת 1978 ועד היום. בשעות הפנאי מלכה נהנית לעבוד בגינה, לעסוק בעבודות יד ויטראז' וסריגה. וולדק חובב תשבצים, מוסיקה קלאסית ומוסיקת שנות השישים.

למלכה וולדק שלוש בנות: ענת, שרון ושרית. שלושה חתנים ושישה נכדים, כן ירבו. כולם גרים בשכנות טובה בחרב לאת.

ראיינה ורשמה – רותי שגיא

סיפורי ראשית המושב / אילן זיגמן

בשנת 2004 במלאת לכפרינו 57 שנים, העלה אילן זיגמן על הכתב את "ההיסטוריה" של חרב לאת.

אילן מראשוני חרב לאת הצטרף לשוב המתהווה בתחילת 1948. בשנותיו הראשונות של היישוב שימש אילן כמזכיר חוץ של הכפר.

כפי שכתבתי החברה בכפר הייתה מורכבת מתרבויות וארצות מוצא שונות והדבר היה מורגש. היו בנוו שכל יום היו מרכלים על חברי הועד. פתאום ראית בעבודה בפרדס שני חברים משוחחים ואחרי כמה דקות הצטרפו להם עוד שניים וכפר נולדה קנוניה להקמת ועד חדש. ממש כמו במפלגות של היום. בדרך כלל הוועד היה מתחלף מידי מספר שבועות. הרבה דיבורים ומעט מעשים, כי לא היה בסיס שעליו היה אפשר לשנות דבר. למעשה כל אחד התנסה כחבר בוועד. עוד פעם היו נוסעים לתל-אביב לשיחה עם אנשי הסוכנות היהודית, חוזרים עם הבטחות, והימים רדפו ימים והזמן חלף. בשנת 1950 התחילו בבניית בתי הקבע. כולנו עבדנו בבניין והדבר תרם קצת להגדיל את ההכנסות הדלות שלנו. חברת "רסקו" הייתה האחראית לבנייה והקבלן "דאג" לחסוך בכל דרך אפשרית. היו אלה שנות "הצנע" והבלוקים שהתפוררו ביטאו את המצב.

השלב הראשון או "שלב א'", היה מורכב מ- 20 בתים, בני חדר אחד, הול, פינת מטבח ושירותים. כל הבית שטחו היה 47 מטר. בסוף השנה בחודש דצמבר 1950, נכנסו לבתים, סליחה "לארמונות". היו משפחות עם שני ילדים קטנים והבית היה מאוד קטן, אבל היינו מאוד מאושרים זה היה ממש "גן עדן" עבורנו.

עם המעבר לבתים השותפות התפרקה "והרכוש" חולק בן כולנו. סוס אחד, שני עזים, כלי עבודה, כל מטבח, לוחות עץ, אפילו מסמרים, פחים מאלומיניום, כלי עבודה וכו'....

למזלנו באותם הימים קיבלה המדינה הלוואה גדולה מארצות הברית, בדולרים. כסף לא קיבלנו אבל חומרים כן. אם אינני טועה הייתה זו תוכנית "מארשל" לאחר מלחמת העולם השנייה. עזרה זו קידמה אותנו מאוד. הענף החקלאי העיקרי בכפר היה גידול "ירקות" הענף התרחב למאות דונמים. קיבלנו הדרכה נוספת מאבו עיסא המשפחה הערבית שגרה בכפר הערבי שהיה קיים בצמוד לגאולי תימן של היום. לאבו עיסא היו שתי נשים והרבה ילדים. היה לו גם פועל סודני שרעה את הצאן בשדות שבסביבה. לאבו עיסא היה רצון טוב ולב זהב. הוא בא עם הסוס שלו ולימד אותנו כיצד חורשים ללא תמורה. הוא הסביר לנו איך מתחילים לגדל ירקות ומה כדאי לזרוע. הילדים שלו התחנכו בכפר הרא"ה ביחד עם הילדים שלנו. נשארנו ביחסים טובים עם משפחת אבו עיסא עד היום הזה.

חודש אדר א'

לפני שבוע ציינו את תחילתו של חודש אדר א' (ראש חודש) שאחריו יבוא אדר ב'. השנה היא איפוא שנה מעוברת. למה יש שנה מעוברת ?

לוח השנה העברי מבוסס על שינוי מופע הירח – כאשר הירח מתחדש יקבע ראש חודש (שמות יב' ב').

לעומת זאת מצווה התורה על מועדי ישראל בעונות השנה. "פסח" שמור את חודש האביב ועשית פסח" (דברים ט"ז א). יש להקפיד כי פסח יחול בתקופת האביב.

שבועות יחול בזמן הקציר סוכות יחול בזמן האסיף. עונות השנה נקבעות על פי מהלך השמש.

כאשר רצו חכמנו " למזג" את חגי ישראל שיחולו בעונות השנה המתאימים היה עליהם להתחשב במהלך הירח לפיו נקבעים ראשי החודשים וגם במהלך השמש הקובע את עונות השנה.

חודש הירח נמשך מרגע "מולד הלבנה" (כאשר הירח נמצא בין כדור הארץ לשמש) ועד למולד הבא. חודש ירח הוא בממוצע בן 29.5 ימים. כאשר נכפיל את מספר הימים בחודש ירח ממוצע כ - 12 חודשי השנה יצא ששנת לבנה היא בת 354 ימים (ועוד שלישי יום).

לעומת זאת שנת חמה שווה ל - 365 ימים (ועוד רבע יום) מכאן ששנת חמה ארוכה משנת ירח בכ 11 יום. לאחר 3 שנים הפער בין שנת ירח לשנת חמה יהיה בן 33 יום. על מנת לגשר על פער זה ושמועדי ישראל יפלו בעונת השנה המתאימה היה צורך "להאריך" את השנה.

מסדרי לוח השנה העברי חישובו ומצאו שבכל מחזור של 19 שנה יש 228 חודשי ירח (12X19), ואם יוסיפו להם 7 חודשים ב - 7 שנים קבועות אז יהיו במחזור 235 חודשים שהם בדיוק 19 שנות חמה. ועל כן קבעו שבמהלך כל 19 שנה תהיינה 12 שנים רגילות (לא מעוברת פשוטות) ו - 7 שנים מעוברות.

השנים המעוברות הם השנה ה - 3,6,8,11,14,17,19 או באיות שנה ג,ו,ח,י,א,י,ז,יט ובקיצור גו"ח אדז"ט). כלומר המרווחים בין שנה מעוברת לשנה המעוברת הבאה בפסקי זמן של 19 שנה.

העיבור מתבצע רק בחודש אדר כי הוא הקרוב ביותר לניסן.

לוח השנה העברי נקבע ע"י רבי הלל נשיאה בנו של רבי יהודה בשנת 359 לסה"נ על פי כללים וחשובים מסובכים מאוד ולא על פי ראיית הלבנה.

אודות מפעל חשוב זה של לוח השנה העברי קבוע וכל העם היהודי בארץ ובתפוצות חוגג באותו היום והפעם ללא ויתורים ומחלוקות.

שיהיה חודש טוב.

ברוכים הבאים לסדרת הטיפים לחיסכון בהוצאות המשפחה - שולי חן

בנקים הם גוף כלכלי שמטרתו להרוויח

- בנק – חנות לממכר של כסף.
- אוברדרפט הוא הלוואה בריבית גבוהה מאד.
- מסגרת אשראי - ככל שהיא נדיבה יותר, כך היא עולה לנו יותר.
- מסלולים בחשבון וזכאות להטבות: בדקו הטבות סטודנט, גימלאי, חייל, צעיר.
- איחוד חשבונות בנק – חסכו בעמלות וריביות.
- הלוואה – בדקו – האם באמת צריך? ואם כן, מה התנאים שמציעים לי?
- להתמקח על עמלות וריביות.
- בנקט: להוציא בפעם אחת סכום גדול.

פרקטיקל
ייעוץ מעשי לעסקים ולכלכלת המשפחה

שולי חן תשמח לערוך סדנת מפגשים למשפחות המעוניינות בלימוד הדרכים לחסכון בהוצאות הבית.

עושים ספורט- ספורטאים מתארחים

נועה ודנה גרגל- מחול

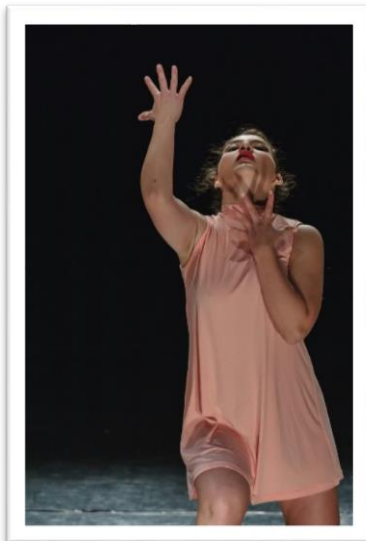
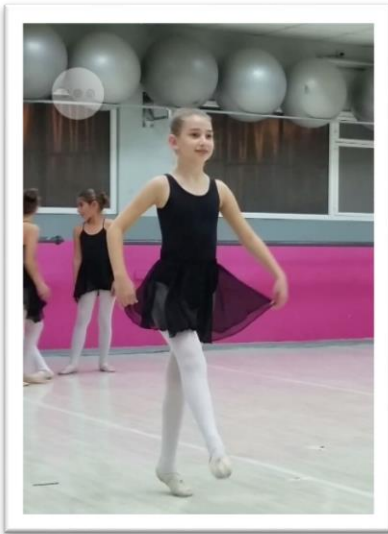
נועה גרגל תלמידת כיתה י' מתאמנת מכתה ב' במחול בסטודיו של יעל במשמר השרון. נועה אוהבת את שני סוגי המחול: מודרני וקלאסי. האימונים אינטנסיביים מאוד במשך 4 ימים בשבוע. הם דרושים מחויבות גבוהה והתמדה. נועה אומרת שאסור לפספס אף אימון משום שקשה מאוד ללמוד את צעדי הריקוד ללא ההדגמה של המורה.

תחרות ארצית- בחודש ינואר הלהקה הבוגרת נטלה חלק בתחרות ארצית למחול וריקוד. התחרות הייתה בבאר שבע והלהקה זכתה במספר פרסים. במיוחד ראוייה לציון הזכייה בתואר הגראנד פרי. זהו פרס מיוחד הנחשב יותר משמעותי מהמקום הראשון. הריקוד שזכה בפרס היה למעשה ריקוד שלא היה חלק מהתחרות אולם לאור איכותו הוכנס למסלול המתחרה. נועה מספרת שהתהליך היה מרגש ומלחיץ.

ללהקה של נועה יש הרבה אירועים. בקרוב יהיה יום צילומים עם צלמים המתמחים בצלומי מחול, הלהקה תופיע בפני בי"ס בנתניה ואף תקח חלק בפסטיבל המחולות בכרמיאל.

לקראת השנה הבאה נועה מתכוננת ללחץ ועומס רב בדרך לשלב בין המחול והנטל הלימוד. לנועה בהצלחה!

אחותה הצעירה דנה ממשיכה את דרכה. דנה לומדת מחול בלהקת האפרוחים. זוהי הלהקה הצעירה של בית הספר לריקוד. והלימודים בה מהווים תשתית לקראת הלהקה הבוגרת. גם דנה רצינית במסירות לספורט ומתמידה באימונים.

הפרחים לצה"ל

מי יכול לקחת על עצמו לערוך פינה חודשית על החילים של המושב?

תמר שפיגל אופה ומטפרת

חלה

כל יום שישי אני מכינה חלות לארוחת הערב. אנחנו בדרך כלל נפגשים כל בני המשפחה לארוחת שישי משותפת וזוהי תרומתי הצנועה. הריח שמתפשט בבית משרה אווירה של סופשבוע וגורם לכולם להוריד הילוך ולהירגע קצת מהשבוע העמוס שעבר עלינו. ההכנה לא קשה בכלל, אפילו אם אף פעם לא התעסקתם עם שמרים, ואין תחליף לחלה ביתית חמה וריחנית שיוצאת מהתנור ומיד מעלה חיוך כל פני כולם.

הכמות מספיקה לשתי חלות בינוניות או חלת כתר אחת גדולה. מוזמנים להכין כל צורה שעולה על דעתכם, כדאי לשמור שכל חלקי החלה יהיו פחות או יותר באותו הגודל כדי למנוע חוסר אפייה או אפיית יתר של חלק ממנה.

מצרכים:

500 גרם קמח

כף וחצי שמרים יבשים

חצי כוס סוכר

כפית מלח

כוס ורבע מים חמימים – לא לשים מים רותחים מהקומקום!

ביצה

חצי כוס שמן

לעיטור:

ביצה טרופה

שומשום, פרג, גרעיני דלעת, גרעיני חמנייה, קצח וכל מה שאתם אוהבים על החלה שלכם

אופן הכנה:

בקערת המיקסר שמים את הקמח המנופה, שמרים סוכר ומלח. מערבבים מעט. מוסיפים את המים החמימים בהדרגה. לאחר שהחומרים פחות או יותר התאחדו מוסיפים ביצה. לאחר הטמעת הביצה נוסף את השמן, בקילוח דק ואיטי. לא ממליצה לשפוך את כל השמן בבת אחת, גם ישפריץ לכם על המטבח וגם לא יתווסף לבצק בצורה טובה. לאחר שהשמן נטמע ונוצר גוש בצק אחיד מפסיקים את פעולת המיקסר. מכסים את הקערה בניילון נצמד ומניחים במקום חמים בבית. מתפחים שעה עד להכפלת נפח. לאחר מכן נותנים כמה אגרופים להוצאת אוויר מן הבצק, לשים מעט ומחלקים לשני חלקים שווים. מניחים אותם על תבנית, מקמחים ועוטפים במגבת ושוב שמים במקום חמים להתפחה שנייה. לאחר שעה נוספת ניתן לעבוד עם הבצק וליצור צורת צמה קלאסית או חלת כתר או כל צורה אחרת שמוצאת חן בעיניכם. מצפים את החלה בביצה טרופה, סומסום ופרג ואם רוצים שאר תוספות שחביבות עליכם. שולחים לתנור שחומם מראש ל-160 מעלות, לא במצב טורבו! מצב אפייה רגיל כדי שלא יתייבשו לנו החלות. אופים כ-25 דקות, עד שהחלות מזהיבות ובבית מתפשט ריח של מאפייה. בתאבון ושבת שלום! ☺

בישוב חרב לאת נוהגים בחוכמה !

השבוע, צילמתי רכב זה שנהג בניגוד לכיוון התנועה אבל ניתן לומר כי נהג בחכמה.....
בישוב שלנו איש הישר בעיניו יעשה ! לכאורה כמובן !

גדי וייסמן

תרבות מועצה

ילדים

- שעת ספור "הבית של יעל" יום שני 22/2 שעה 16:30 מועדון לחבר משמר השרון
- שעת ספור " הנסיכה והצפרדע" יום שלישי 23/2 שעה 17:00 מועדון בי"ס אביחיל
- הצגה "מוכר הכובעים" יום שלישי 23/2 שעה 17:00 מרכז קהילתי חוף חפר
- הצגה "המפוזר מכפר אז"ר" יום רביעי 24/2 שעה 17:00 מועדון אלישיב
- הצגה " ממלכת הכוכבים" יום רביעי 24/2 שעה 17:00 בית העם אמץ

מבוגרים

- "אריק איינשטיין משנה עולם" יואב קוטנר מוצ"ש 20/2 שעה 21:00 אולם בית חירות 60 נה
- הרצאה אריק זאבי ג'ודוקא אולימפי יום שני 20/2 שעה 20:00 בית העם מונאש 20 נה לנוער 30 ש" למבוגר
- הרצאה "האמנות כשפה ייחודית אישית וכראי לנפש" יום רביעי 24/2 שעה 20:30 מרכז קהילתי חוף חפר

תמי סירקיס במופע "סטנד אפ קולינרי"

ביום שני 16.3.7 בשעה 20:00 בבית העם בחיבת ציון

עיתונאית מזון ומחברת ספרי בישול מבט משועשע ומרענן על משפחות, אירוח ובישול ביתי. המופע מלווה בהומור הטבעי של תמי, יחד עם חוכמת חיים של "אמא" במשרה מלאה, שאוהבת לבשל ולארוח. הזדמנות לצחוק על עצמנו ועל הרגלינו, תוך שילוב סיפורים אישיים ועצות פרטיות.

מחיר: 40 ₪

לתושבות חרב לאת וחיבת ציון : הכניסה חופשית!

אישי בשישי | איתן בן אריה

תמונות מחרב לאת

נשמח מאוד לתאבות, להצעות ורעיונות נוספים.
לאידיע על לידות ושמות. מספחות מארחות, המלצות ועוד. חומר לציתון יתקבל עד יום
רביעי בערב. הכול אל המייל שלי:

צירית בן חייט HIZ.HORUT@GMAIL.COM

תודה לכול המעודדים.